

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nové nařízení EU o zadávání veřejných zakázek

Evropská komise („EK“) představila dne 9. září 2026 zásadní reformu unijního práva veřejných zakázek. Namísto dosavadních tří směrnic 2014/24/EU, 2014/25/EU a 2014/23/EU navrhuje jediné, přímo použitelné nařízení o zadávání veřejných zakázek. Jedná se o největší změnu úpravy veřejného zadávání v Evropské unii za posledních třicet let[1], která by měla odstranit nutnost transpozice do vnitrostátního práva členských států a zavést jednotná pravidla od prahových hodnot výše napříč celou Unií.

Úvod: proč reforma a proč nyní

Veřejné zakázky představují v Evropské unii trh o objemu přibližně 2,5 bilionu eur ročně, což odpovídá zhruba 14–16 % HDP Unie[2]. Více než 250 000 veřejných zadavatelů v členských státech zadává prostřednictvím těchto pravidel zakázky, jejichž efektivita přímo ovlivňuje hospodářskou soutěž, inovace i kvalitu veřejných služeb[3].

V hodnotící zprávě EK SWD (2025) 332 z října 2025 nicméně bylo konstatováno, že stávající směrnice své cíle splnily pouze částečně.[4] Právní jistota, srozumitelnost a byrokracie spojená se zadáváním zakázek se výrazně nezlepšily. Fragmentace zadávání veřejných zakázek do několika směrnic a řady sektorových právních předpisů obsahujících specifická pravidla pro veřejné zadávání[5], dále rozdílné národní úpravy včetně národní i EU[6] judikatury neodstraňují složitost systému. Přímá přeshraniční účast dodavatelů z jiných EU států zůstala i v důsledku v předchozí větě uvedených faktorů omezená. Naopak panuje nejasnost upravující přístup subjektů ze třetích států (zejména z Číny) na unijní trh veřejných zakázek, což neodpovídá současným geopolitickým podmínkám. Na tomto pozadí a v kontextu Zprávy o konkurenceschopnosti Maria Draghiho, Lettovy zprávy „Much More Than a Market“ a Clean Industrial Deal, EK přistoupila k přípravě zcela nového legislativního nástroje. Jak uvedl místopředseda EK a komisař pro prosperitu a průmyslovou strategii, Stéphane Séjourné, na tiskové konferenci k představení návrhu nařízení, hlavními dvěma cíli EK jsou zjednodušit proces zadávání veřejných zakázek a posílit strategické zadávání s důrazem na „Made in Europe“ kritéria.

Změna právního aktu: od směrnic k nařízení

Klíčovou systémovou změnou je nahrazení tří samostatných směrnic – směrnice 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek (tzv. klasická směrnice), směrnice 2014/25/EU o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb (sektorová směrnice) a směrnice 2014/23/EU o udělování koncesí – jediným přímo použitelným nařízením. Současný rámec tří směrnic by tak mohl být nahrazen a konsolidován jediným nařízením čítajícím 149 článků rozdělených do 7 částí[7].

Jako nařízení by měl být nový předpis přímo použitelný ve všech členských státech, aniž by vyžadoval transpozici do vnitrostátního práva. Směrnice 2009/81/ES o zadávání zakázek v oblasti obrany a bezpečnosti zůstává nedotčena. Veřejné zakázky ve výzkumu a vývoji by dle textu návrhu nařízení

měly být z jeho působnosti vyloučeny a jsou začleněny v taktéž EK nově představeném tzv. European Innovation Act. Členským státům zůstane zachována pravomoc v oblasti vnitrostátních přezkumných řízení (právní ochrany) a obranných zakázek.

Omezení přístupů podniků ze třetích zemí

Jedním z nejzásadnějších prvků navrhovaného nařízení o veřejných zakázkách je zavedení institutu tzv. evropské preference (European preference), který veřejným zadavatelům umožňuje — a v určitých situacích ukládá — zohlednit původ dodavatelů, zboží, služeb a prací při přípravě a provádění zadávacích řízení. Konkrétně by mohli zadavatelé uplatnit evropskou preferenci třemi způsoby: omezením okruhu účastníků řízení na unijní nebo tzv. pokryté subjekty^[8], stanovením požadavku na minimální podíl unijního či pokrytého původu u dodávaného plnění, nebo zvýhodněním nabídek unijního původu v rámci hodnotících kritérií. Nad rámec těchto dobrovolných nástrojů Komise navíc získává prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci znemožnit účast tzv. nepokrytých dodavatelů v konkrétních zadávacích řízeních, pokud to vyžadují strategické zájmy Unie. Tyto nově zakotvená pravidla vycházejí z judikatury Soudního dvora Evropské unie („SDEU“), konkrétně z rozsudků ve věci C-652/22 (Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret) a ve věci C-266/22 (CRRC Qingdao Sifang). V obou rozhodnutích SDEU potvrdil, že práva a principy vyplývající z unijního práva veřejného zadávání se nevztahují na hospodářské subjekty, zboží, služby nebo práce pocházející z třetích zemí, které nejsou pokryty mezinárodními závazky Unie v oblasti přístupu na trh veřejných zakázek. Navrhované nařízení tuto judikaturu přejímá a na jejím základě buduje ucelený právní rámec, který otevřenost unijního trhu veřejných zakázek výslovně podmiňuje principem reciprocity.

Vedle toho návrh ukládá zadavatelům – a v případě zakázek týkajících se kritické infrastruktury, citlivých informací a kybernetické bezpečnosti i vyžaduje – aby v zadávacích řízeních aktivně řešili rizika spojená s bezpečnostními zájmy Unie a členských států, včetně rizik plynoucích z nedovoleného vlivu třetích zemí (může se jednat o prokazování bezpečnostních certifikací a doložení bezp. proovek, compliance s NIS 2, šifrování, ochranu citlivých dat atd.). Nová pravidla o tzv. odolnosti a bezpečnosti dodávek se uplatní zejména na zakázky týkající se kritické infrastruktury, s cílem podpořit diverzifikaci dodavatelských řetězců (subjekt není závislý na jednom zdroji nebo komponentu ze třetí země apod.) a připravenost na krizi.

Hlavní zadávací řízení

Návrh nařízení stanovuje tři hlavní zadávací řízení namísto současných pěti zakotvených v směrnici z roku 2014. Jedná se o otevřené zadávací řízení, v rámci kterého zadavatel může a nemusí jednat s účastníky. Dále o dynamický nákupní systém pro standardizované a běžné nákupy zboží, služeb a stavebních prací. A potom se jedná o inovační zadávací řízení, které slouží pro vývoj nových řešení pro zadavatele. Nejedná se o nová zadávací řízení, ale o snížení jejich současného počtu a zavedení flexibilnějších pravidel při jejich používání.

Povinná kvóta pro kvalitativní hodnotící kritéria

Návrh nařízení stanoví, že kvalitativní hodnotící kritéria musí mít minimální váhu 30 %. U zakázek s vysokým podílem lidské práce (různé typy služeb, poradenství) se tento minimální podíl zvyšuje na 50 %. Cílem je překonat dosavadní praxi nadměrného důrazu na nejnižší cenu a posílit zohlednění kvality, sociálních aspektů a udržitelnosti při hodnocení nabídek.

Dopady na české právo

Přijetí přímo použitelného nařízení by mělo zásadní dopady na zákon č. [134/2016](#) Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, který provedl transpozici stávajících směrnic do českého právního řádu. Většina ustanovení tohoto zákona by se stala nadbytečnou, neboť nařízení bude přímo použitelné a nebude vyžadovat transpozici. V platnosti by zůstala pouze ustanovení týkající se vnitrostátních přezkumných řízení (úprava pravomocí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a soudního přezkumu) a případně ustanovení vztahující se k zakázkám v oblasti obrany a bezpečnosti, které jsou nadále regulovány směrnicí 2009/81/ES. Pro české zadavatele a dodavatele i právní poradce bude klíčové sledovat průběh legislativního procesu (projednání v EU Parlamentu a Radě) a připravit se na tuto změnu právního prostředí, která by mohla nabýt účinnosti v roce 2029.

JUDr. Hana Maláčová

CERHA HEMPEL
Kališ & Partners

[CERHA HEMPEL Kališ & Partners](#)

Týn 639/1
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 111 711
e-mail: office@cerhahempel.cz

[1] od devadesátých let min. století a přijetí prvních EU zadávacích směrnic 92/50/EHS, 93/36/EHS, 93/37/EHS a 93/38/EHS

[2] Viz >>> [zde](#), přístup 8. 9. 2026

[3] tamtéž

[4] SWD(2025) 332 - Pracovní dokument útvarů Komise: Hodnocení směrnic o zadávání veřejných zakázek (14. října 2025), dostupné >>> [zde](#), přístup 1. 9. 2026.

[5] v současnosti je jich 26 a jedná se např. o nařízení zahraničních subvencí FSR 2022/2560, Net Zero Act 2024/1735 a další

[6] ve zprávě se uvádí, že v období od r. 2016 do 2025 ESD vydal 107 rozsudků v oblasti veřejných zakázek

[7] návrh EK dostupný >>> [zde](#).

[8] tj. z těch států, které jsou smluvní stranou GPA či se kterými má EU uzavřenou bilaterální dohodu o přístupu na trh veřejných zakázek

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nové nařízení EU o zadávání veřejných zakázek](#)
- [Zahraniční dodavatel v českých veřejných zakázkách: praktické a právní aspekty](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - SRPEN 2026](#)
- [Nerozdělení veřejné zakázky: legitimní postup, nebo skrytá diskriminace?](#)
- [Aktuální judikatura NSS ve věci veřejných zakázek: pět rozhodnutí s dopadem na praxi zadavatelů i dodavatelů](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ČERVENEC 2026](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ČERVEN 2026](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - KVĚTEN 2026](#)
- [Hodnocení demo prostředí v IT veřejných zakázkách: užitečný nástroj, nebo cesta k netransparentnosti?](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - DUBEN 2026](#)
- [Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek – limity sdílení technického vybavení](#)